

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กจ) ๐๔๐๕.๓/๑๐๙๘๗

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ^{จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ}
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๖ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ข้อหารือการตรวจรับตามสัญญาซื้อขายรถบรรทุกขยะ

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองลำสา漏แก้ว

อ้างถึง หนังสือเทศบาลเมืองลำสา漏แก้ว ที่ ปท ๕๓๓๐๒/๘๕๗ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ และ
ที่ ปท ๕๓๓๐๒/๑๓๓๒ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง เทศบาลเมืองลำสา漏แก้ว อำเภอลำสา漏 จังหวัดปทุมธานี แจ้งว่า เทศบาลฯ ได้ดำเนินการจัดซื้อรถบรรทุกขยะมูลฝอย ขนาด ๑ ตัน ปริมาตรระบบทอกสูบไม่ต่ำกว่า ๒,๔๐๐ ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า ๑๑๐ กิโลวัตต์ แบบเปิดข้างเท้ายาน จำนวน ๑ คัน กับบริษัท วินเนอร์ ชัพพลาย แอนด์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด ตามสัญญาเลขที่ ๒๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ และบริษัทฯ ได้ส่งมอบในวันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เมื่อคณะกรรมการตรวจรับทำการตรวจรับแล้วพบว่า ครุภัณฑ์ที่บริษัทฯ ส่งมอบมีบางรายการไม่ตรงตามสัญญาและไม่ตรงตามคุณลักษณะเฉพาะ และบริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามสัญญาและคุณลักษณะเฉพาะที่เทศบาลฯ กำหนด ซึ่งบริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขและส่งมอบครุภัณฑ์อีกรอบในวันอังคารที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เมื่อคณะกรรมการตรวจรับได้ทำการตรวจรับครุภัณฑ์ ครั้งที่ ๒ พบว่า ครุภัณฑ์ที่บริษัทฯ ส่งมอบนั้นมีรายละเอียดตรงตามสัญญา แต่ไม่ตรงกับคุณลักษณะเฉพาะที่เทศบาลฯ กำหนด ตามข้อ ๑.๓ ที่กำหนดว่า “ปริมาตรระบบทอกสูบไม่ต่ำกว่า ๒,๔๐๐ ซีซี” แต่รายละเอียดในสัญญา และครุภัณฑ์ที่ส่งมอบมีปริมาตรระบบทอกสูบ ๑,๘๘๘ ซีซี พร้อมกันนี้บริษัทฯ ได้ส่งหนังสือขอแจ้งมายังเทศบาลฯ กรณีรายการปริมาตรระบบทอกสูบที่ไม่ตรงตามคุณลักษณะเฉพาะที่เทศบาลฯ กำหนด แต่เป็นไปตามหนังสือสำเนาเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๕/ว ๒๖๒ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ และโดยคณะกรรมการพิจารณาผลการประมวลราคาอิเล็กทรอนิกส์ได้แจ้งว่า ได้พิจารณาผลการประมวลราคาซื้อรถบรรทุกขยะมูลฝอยฯ โดยพิจารณาจากคุณลักษณะฯ ที่กำหนด และยังสอบถูกกับคุณลักษณะการกำหนดคุณลักษณะฯ ดังเจตนาของคณะกรรมการกำหนดคุณลักษณะฯ ที่กำหนดสอดคล้องกับมาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานประมาณประจำปี ๒๕๖๓ ในการกำหนดรายละเอียดครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่งที่เกี่ยวข้องกับขนาดของเครื่องยนต์ หรือกำลังของเครื่องยนต์เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตรถยนต์ที่ทำให้ปริมาตรระบบทอกสูบลดลง แต่กำลังเครื่องยนต์สูงขึ้น เทศบาลฯ จึงขอหารือดังต่อไปนี้

๑. เทศบาลฯ สามารถใช้การกำหนดรายละเอียดครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง เกี่ยวกับขนาดเครื่องยนต์หรือกำลังเครื่องยนต์ในบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ ตามหนังสือสำนักงานประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๙.๑/๗๓๑ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็นแนวทางในการพิจารณาตรวจรับได้หรือไม่

๒. เทศบาลฯ สามารถตรวจรับครุภัณฑ์ตามสัญญาซื้อขายได้หรือไม่ หรือมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไรในการปฏิบัติราชการต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีข้อหารือ ๑ และ ๒ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือที่ได้ลงนามแล้วจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาอนุมัติให้แก้ไขได้ (๑) เป็นการแก้ไขตามมาตรา ๙๗ วรรคห้า (๒) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลง หากการแก้ไขนั้น ไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์ (๓) เป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ หรือประโยชน์สาธารณะ (๔) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” จากหลักการดังกล่าวข้างต้น เมื่อหน่วยงานของรัฐได้ลงนามในสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือกับผู้ขายหรือผู้รับจ้างแล้วย่อมก่อให้เกิดสิทธิ และหน้าที่ระหว่างคู่สัญญา โดยต้องผูกพันตามข้อกำหนดและเงื่อนไขแห่งสัญญาร่วมทั้งเอกสารแนบท้าย สัญญา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาด้วย ประกอบกับการแก้ไขสัญญานั้นหน่วยงานของรัฐจะดำเนินการ แก้ไขเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาใดก็ได้มั่นใจล่วงเลยกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา ก็ตาม แต่อย่างชาจดต้องดำเนินการก่อนที่คณะกรรมการตรวจสอบพัสดุได้ทำการตรวจรับมอบของหรืองานวัสดุท้าย และการตรวจรับพัสดุตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๗๕ สรุปได้ว่า คณะกรรมการตรวจรับพัสดุมีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วน ตามสัญญาหรือข้อตกลง เมื่อตรวจรับถูกต้องครบถ้วนแล้วให้รับพัสดุไว้ และถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ได้ส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้นมาส่ง แต่หากพัสดุที่ส่งมอบไม่ถูกต้อง ตามรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาหรือข้อตกลง คณะกรรมการตรวจรับพัสดุก็ไม่อาจตรวจรับพัสดุดังกล่าวได้ และไม่ถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบพัสดุตามสัญญาหรือข้อตกลง

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลเมืองลำสามแก้ไขได้ดำเนินการจัดซื้อรถบรรทุกขยะมูลฝอย ขนาด ๑ ตัน ปริมาตรรถบรรบกสูปไม่ต่ำกว่า ๒,๔๐๐ ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า ๑๑๐ กิโลวัตต์ แบบเปิดข้างเท้าย จำนวน ๑ คัน กับบริษัท วินเนอร์ ชัฟฟลัย แอนด์ เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด ตามสัญญาเลขที่ ๒๐/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ เป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๗๐๐,๐๐๐ บาท โดยเงื่อนไขสัญญาซื้อขายฯ ข้อ ๑ ข้อตกลงซื้อขาย กำหนดว่า “ผู้ซื้อตกลงซื้อและผู้ขายตกลงขาย รถบรรทุกขยะมูลฝอย ขนาด ๑ ตัน ปริมาตรรถบรรบกสูปไม่ต่ำกว่า ๒,๔๐๐ ซีซี หรือกำลังเครื่องยนต์สูงสุดไม่ต่ำกว่า ๑๑๐ กิโลวัตต์ แบบเปิดข้างเท้าย จำนวน ๑ คัน” ข้อ ๓ เอกสารอันเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา กำหนดว่า “เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้ ๓.๑ ผนวก ๑ รายการคุณลักษณะเฉพาะ จำนวน ๓ หน้า ...” และวรรคสอง กำหนดว่า “ความได้ในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดหรือแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้บังคับ และในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง ผู้ขายจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ซื้อ คำวินิจฉัยของผู้ซื้อให้เป็นที่สุด ...” และข้อ ๔ การส่งมอบ กำหนดว่า “ผู้ขายจะต้องส่งมอบ สิ่งของที่ซื้อขายตามสัญญาให้แก่ผู้ซื้อ ณ เทศบาลเมืองลำสามแก้ว ๑๙๙ หมู่ที่ ๖ ภายในวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ให้ถูกต้องและครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑ แห่งสัญญานี้ ...” จากเงื่อนไขสัญญาซื้อขายข้างต้น บริษัทฯ ได้ส่งมอบรถฯ มีปริมาตรรถบรรบกสูบ ๑,๘๘๘ ซีซี ซึ่งไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในเงื่อนไขสัญญาฯ ดังนั้น กรณีดังกล่าว เทศบาลฯ ย่อมต้องพิจารณาดำเนินการตามนัยสัญญาซื้อขายฯ ข้อ ๓ วรรคสอง ต่อไป

อย่างไรก็ตี หากเทศบาลฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขสัญญาซึ่งไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์ หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐ ย่อมอยู่ในดุลพินิจของเทศบาลฯ ที่จะพิจารณาดำเนินการแก้ไขสัญญาตามนัยระเบียบฯ ข้อ ๑๖๑ และข้อ ๑๖๕ โดยจะต้องอยู่ภายใต้ขอบข่ายแห่งวัตถุประสงค์เดิมของสัญญาหรือข้อตกลงนั้น และหากการแก้ไขสัญญานั้นมีความจำเป็นต้องเพิ่มหรือลดวงเงินหรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาส่วนมอบหรือระยะเวลาในการทำงานให้ตกลงพร้อมกันไปตามนัยมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ คงเอียด)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ
ฝ่ายเลขานุการ
โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓
โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๙๕ - ๖